

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100093

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білоконь Анастасія Сергіївна

2. Bilokon Anastasia Serhiyivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Історія та археологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-12-2021

Спеціальність за освітою: Історія та археологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 74.053.021

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Тема дисертації:

1. Створення та діяльність державних комісій допомоги дітям (1920 – 1930-ті рр.)
2. Creation and activities of the state commissions of children's aid in the 1920s -1930s.

Реферат:

1. Сучасне становище української незалежної держави, здійснення її соціальної політики передбачає поєднання діяльності державних інституцій та громадськості у наданні допомоги дітям, їх матеріально-побутовому та соціокультурному забезпеченні. З огляду на це доцільним є вивчення особливостей створення та організації діяльності державних комісій, які співпрацювали з громадськими комітетами, радами, товариствами, що ставили за мету надання допомоги дітям, розв'язували освітні, соціальні та культурні проблеми дитинства у 1920–1930-х рр. Метою радянської держави та цих організацій стало об'єднання зусиль органів влади та соціуму в боротьбі з дитячою злочинністю, безпритульністю та бездоглядністю, поліпшення побутових умов дитячих закладів, харчування та медичного обслуговування неповнолітніх. Вивчення позитивного досвіду здійснення радянською державою соціальної політики, заходів з організації допомоги дітям, створення інституції, що стояли на захисті дитячого населення, розв'язання проблем дитячої безпритульності і бездоглядності, соціального сирітства сприятиме забезпеченню комплексного підходу до вирішення сучасних соціальних та освітньо-культурних проблем неповнолітніх з боку державних інституцій, закладів освіти, вчителів, соціальних працівників, батьків, громадських організацій. Це допоможе посиленню співпраці держави і громадськості у питаннях соціокультурного забезпечення дітей, налагодженню взаємодії органів виконавчої влади із закладами освіти, охорони здоров'я, сім'ями з питань допомоги дітям, сприятиме усвідомленню дорослими цінності дитинства та материнства. Звернення до наукової розробки проблеми історії створення та діяльності державних комісій допомоги дітям, боротьби з дитячою безпритульністю сприятиме отриманню більш об'єктивних знань про особливості організації, методи, загальні та регіональні проблеми формування і діяльності установ, що займаються вирішення означеної наукової проблеми, та допомагатиме в генерації нових ідей. Практична значимість дисертації полягає в тому, що сформульовані й обґрунтовані в ній теоретичні положення, узагальнення і висновки дозволяють розширити наукові уявлення про організаційно-правові засади створення та діяльності державних комісій допомоги дітям в УСРР/УРСР 1920–1930-х рр. Матеріали і результати дослідження можуть бути використані в курсах історичних дисциплін, вбудованих в логіку освітніх програм закладів вищої освіти, скласти основу спецкурсу для студентів, які проявляють інтерес до проблеми державної соціальної політики у питаннях охорони дитинства, створення державних комісій з надання державної допомоги дітям, становлення і розвитку дитячих будинків, профілактики девіантної поведінки неповнолітніх. Висновки дисертації можуть використовуватися в системі органів державного управління. Матеріали дисертаційного дослідження можуть надати допомогу в теоретичному і практичному вирішенні багатьох сучасних проблем організації та функціонування державних організацій, комісій, комітетів, благодійницьких фондів, соціальних установ для дітей і підлітків, центрів допомоги дітям, соціально-реабілітаційних центрів для неповнолітніх, дитячих будинків. Дисертаційне дослідження виконано із застосуванням широкої джерельної бази. Встановлено, що в реальній політиці, здійснюваній радянською владою, соціальна політика не мала першочергового значення. Ставка на економічну ефективність не завжди поєднувалася із соціальною захищеністю населення, особливо дітей. Складна ситуація, що склалася в досліджуваній період стосовно підростаючого покоління, вимагала організації відповідних структур та прийняття заходів практичного характеру. В УСРР питаннями захисту дитинства займалися багато відомств, але в основному Наркомати освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, створені Всеукраїнська комісія в справах неповнолітніх, Центральна комісія допомоги дітям при ВУЦВК та товариство «Друзі дітей». Система заходів із захисту дитинства в досліджуваній період на практиці полягала у наданні дітям місця для проживання, забезпечення харчуванням, а потім – у вихованні, навчанні і соціалізації безпритульних дітей, правовому захисті неповнолітніх правопорушників, частково – в наданні допомоги дітям з неповних сімей та найбідніших верств населення. У роботі розглянуто діяльність державних комісій з організації допомоги дітям, попередження подальшого зростання рівня дитячої безпритульності і злочинності, з поліпшення життєвих умов неповнолітніх, охорони дитинства. У представленому дослідженні з'ясовано труднощі та суперечності процесу створення системи соціального захисту дітей, організації діяльності державних комісій допомоги дітям, формування громадських організацій та фондів, покликаних надавати практичну допомогу дітям як в державі в цілому, так і на місцях. Проаналізовано діяльність різноманітних вітчизняних

та зарубіжних громадських організацій з надання допомоги дитячому населенню України.

2. The current situation of the independent Ukrainian state and the implementation of its social policy involve cooperation of the state institutions and the public in providing assistance to children, their everyday material and social cultural support. Thus, the research of the peculiarities of the creation and functioning of the state commissions which cooperated with public committees, councils, societies and were designed to help children, solve educational, social and cultural problems of childhood in the 1920s and 1930s seems to be expedient. The aim of these organizations and the Soviet state was to consolidate the efforts of the authorities and the society in the fight against juvenile delinquency, homelessness and neglect, to improve the living conditions of children's institutions, food supply and medical care for minors. Researches of the best practices in the sphere of the implementation of the social policy by the Soviet state, its measures to organize assistance to children, the establishment of institutions to protect children, solving problems of child homelessness and neglect, social orphanhood will contribute to a comprehensive approach in solving current social and educational problems of minors by the state, educational institutions, teachers, social workers, parents, public organizations. They will also help in strengthening cooperation between the state and the public on issues of social and cultural support of children, establishing cooperation between the executive authorities and educational, health care institutions, families in child care matters, promoting awareness of the values of childhood and motherhood. The appeal to the topic is quite motivated as it will help in obtaining more objective knowledge about the organization and methods, general and regional problems of formation and activities of institutions dealing with children's aid, fight against child's homelessness and neglect and in generating new ideas. The practical significance of the obtained results consists of the theoretical principles, systematized data and conclusions which are formulated and substantiated in the work. They allow to expand scientific ideas about organizational and legal bases of creation and activities of the state commissions of the children's aid in the Ukr.SSR / USSR of the 1920–1930 s. Conceptual issues and results of the research can be used in the courses of historical disciplines, built into the logics of educational programs of the higher education institutions. They can form the basis for a special course for students who are interested in the problem of state social policy in child protection, creation of state commissions of state assistance to children, formation and development of orphanages, prevention from minors' deviant behaviour. The conclusions of the thesis can be used in the system of public administration. The research materials can complement the theoretical and practical solution of different acute problems of establishment and functioning of state organizations, commissions, committees, charity funds, social institutions for children and adolescents, child care centers, social rehabilitation centers for minors, orphanages. The research was conducted using a wide source base.. The research identified the causes of deterioration of children's living conditions, child homelessness and crime; the degree of influence of political, social and economic factors on the development of these negative phenomena was determined; the growing role of social, economic and psychological preconditions in deteriorating children's life, their homelessness and crime was clarified. The authors found out that the creation of the whole complex of state bodies, public organizations, which should provide active and effective assistance to children, to eliminate their homelessness began soon after the Soviet power had been established in Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чучалін Олександр Петрович
2. Chuchalin Oleksandr Petrovych

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савчук Тетяна Григорівна
2. Savchuk Tetyana Hryhorivna

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тригуб Олександр Петрович

2. Tryhub Oleksandr Petrovych

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузнець Тетяна Володимирівна

2. Kuznets Tetiana Volodymyrivna

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скус Ольга Володимирівна

2. Skus Olha Volodymyrivna

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Священко Зінаїда Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Біляева Світлана Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.